

26.04.2022

Notat til Helse- og omsorgskomiteen om representantforslag om gjennomgang og avvikling av innsatsstyrt finansiering i spesialisthelsetjenesten

Om forslaget:

Forslagsstillerne påpeker at innsatsstyrt finansiering gir forrang til behandlinger som best kan la seg kvantifisere. I tillegg belønner systemet tidlig utskrivelse og høyt belegg. De viser til både Psykologforeningens og Riksrevisjonens vurderinger av systemets ulemper. Forslagsstillerne mener at det trengs en gjennomgang av hvordan ISF påvirker prioriteringer og arbeidsforhold i helsetjenesten, med siktemål om å avvikle ordningen.

Barneombudet mener:

Barneombudet støtter forslagsstillernes forslag 1 om en gjennomgang av systemet med innsatsstyrt finansiering i spesialisthelsetjenesten. Barneombudet tar ikke stilling til avvikling av systemet før gjennomgang er gjennomført og vurderinger er gjort. Barneombudet tar heller ikke stilling til Forslag 2 og 3.

Bakgrunnen for vår støtte til forslag 1 er vår rapport “Jeg skulle hatt BUP i en koffert” - En psykisk helsetjeneste tilpasset barn og unges behov.¹ I rapporten konkluderer vi med at den psykiske helsehjelpen til barn i spesialisthelsetjenesten ikke er god nok. Vi trekker særlig fram mangel på fleksibilitet, behovet for å sikre riktig hjelp for barnas vansker, tidlig utskrivning og manglende medvirkning fra barn i behandlingen. I rapporten intervjuet vi både barn, foreldre og ansatte i BUP.

Ledere i BUP påpeker i vår rapport at de har vært opptatt av å tilpasse tjenesten bedre til barn og unges særskilte behov, og at de mener at mange pasienter får et bedre tilbud i dag enn tidligere. Samtidig trekker både ledere og behandlere særlig fram de store variasjonene i de økonomiske rammene til BUP i de ulike helseforetakene. Det er også ifølge dem, variasjon i hvordan ISF forstås og kodes i den enkelte BUP. Dette har også betydning for hvilke aktiviteter BUP prioriterer. Flere ledere mener at ulike økonomiske rammer fører til for stor variasjon i graden av tilgjengelighet. De påpeker at det er vanskelig å gi den fleksibiliteten som barn trenger med dagens økonomiske organisering av BUPene. Det er for eksempel vanskeligere for BUP å få økonomisk uttelling om de organiserer møter på en måte som imøtekommer barns behov, fordi kodesystemene ikke er egnet til å organisere behandlingen på ulike måter. Det er også vanskelig å tilby ambulante tjeneste, blant annet fordi man ikke får godtgjort reisetiden gjennom ISF og derfor taper inntekt av å reise mye ut.

---

¹ <file:///C:/Users/el07/Downloads/Jeg-skulle-hatt-BUP-i-en-koffert.pdf>

Barneombudet anbefaler:

→ Helsedirektoratet bør evaluere og videreutvikle styringen og finansieringen av BUP slik at de ivaretar barn og unges særegne behov for fleksible tjenester. Dette bør gjøres i nært samarbeid med tjenestene selv, for å sikre at barnas behov for individuelt tilpassede behandlingsforløp ivaretas.

→ Ved innføring av nye finansieringsmodeller, eller tiltak for å bedre kvalitet i BUP, må Helsedirektoratet alltid vurdere om de ivaretar behovet for individuelle tilpasninger og barnets beste. Det må også jevnlig evalueres om tiltakene når målene.

Barneombudet mener disse to tiltakene er viktige for å ivareta barns rett til best mulig helsehjelp etter barnekonvensjonens artikkel 24.

Ta gjerne kontakt for mer informasjon:
fagsjef Camilla Kayed, ck@barneombudet.no